

INTERNEERING

RADIO-REDE MINISTER DE GEER

van 21 staatsgevaarlijke

Nederlanders.

De minister-president, jhr. mr. D. J. de Geer, heeft vanmiddag te 1 uur voor de rijkszenders en voor de Phohizenders de volgende radiorede uitgesproken:

Waarde luisteraars hier en overzee,

Met leedwezen moet ik u mededeelen, dat voor de regeering onomstootelijk is komen vast te staan, dat er onder onze landgenooten eenigen zijn, wier geestesgesteldheid en optreden zóó weinig in overeenstemming zijn met den neutraliteitswil der natie, dat zij een gevaar vormen voor ons land en dat tegen hem bijzondere maatregelen zijn moeten worden genomen.

Gij moet mij hierbij niet misverstaan.

Dat gedurende een oorlog de ééne burger van een neutraal land meer sympathie heeft voor déze en de ander voor die belligerente mogendheid, is een normaal verschijnsel. In den wereldoorlog was het niet anders en gaf men daaraan in besloten kring ook ruimschoots uiting.

Een levendig temperament ontbrak daarbij niet. Zelfs werd vernomen van familiebijeenkomsten, die periodiek plachten te worden gehouden, maar nu tijdelijk moesten worden stopgezet, omdat ze altijd weer aanleiding gaven tot hevige twistgesprekken over het goed recht van de elkaar beoorlogende partijen. Een gevaar voor ons land stak in dit alles niet en het geloof aan onze neutraliteit werd er nergens door aan het wankelen gebracht.

Maar het onderscheid is, dat al die pro dit of pro dat pleitende burgers bovenal waren: pro-Nederlandsch. Hun vaderlandsche gevoelens waren buiten geding. Hun sympathieën voor een strijdende partij lagen in een ander, en lager, vlak. Om het eens duidelijk te zeggen: wanneer de belligerent van hun voorkeur op een bepaalden dag onze neutraliteit geschonden zou hebben, dan zouden zij zich bitter ontgoocheld hebben gevoeld en de tevoren gekoesterde sympathie geleid hebben tot een te feller afkeer.

Ondermijning

Thans is dit bij de personen, waarop ik doelde, anders.

Zij zijn niet vóór alles: pro-Nederlandsch.

Zij maken in het buitenland de eerlijkheid van onze neutraliteitspolitiek verdacht.

Zij ondermijnen het vertrouwen in onzen krach-

tigen wil tegenstand te bieden tegen elke schending van ons grondgebied, van welke zijde die ook komt.

De beveiliging, die voor elk der oorlogvoerende partijen ligt in de paraatheid van onze weermacht, breken zij af en daardoor tevens de bescherming, die voor ons in die paraatheid ligt. En wat het ergste is, de partijdigheid, waarvan zij ten onrechte, en tegen beter weten in, de regeering betichten, beoefenen zij zelf.

Zij zijn niet te vergelijken met de politiseerende Nederlanders uit de jaren van 1914—1918, maar met de verdaasde landgenooten, die aan het eind der 18e eeuw, in den tijd van de Fransche revolutie, de donkerste uren brachten over ons volk.

Reeds deze les der geschiedenis verbiedt ons, hen ongemoeid hun gang te laten gaan. Hun aantal is verdwijnend klein. De regeering weet, dat ongeveer heel de natie staat achter haar loyale en consequente neutraliteitspolitiek. Maar — zooals Prediker 10 het ons leert — ook één vlieg kan bedert brengen aan kostelijke apothekerszalf. Die vlieg moet onschadelijk gemaakt.

Het is in overeenstemming daarmee, dat in den afgelopen nacht een maatregel is genomen, waartoe de gelegenheid biedt het bepaalde in artikel 33 van de wet op den staat van oorlog en beleg.

Dit artikel luidt aldus: „Het militair gezag is bevoegd, aan personen, wier aanwezigheid voor de rust en de algemeene veiligheid wordt geacht gevaarlijk te zijn, het verblijf binnen het in staat van beleg verklaarde grondgebied te ontzeggen en deze daaruit te verwijderen, of, indien de mogelijkheid daartoe niet bestaat”, — en dit is het geval nu het geheele land in staat van beleg is, — „hen in bewaring te stellen”.

21 Arrestaties

Het militair gezag heeft 21 personen, die voor de rust en veiligheid gevaarlijk werden geacht, in bewaring gesteld. Het heeft dit gedaan na grondige voorbereiding en met groote nauwgezetheid. Menigeen, tegen wien voor den oppervlaktigen beschouwer vermoedens zouden kunnen rijzen en wiens handelingen dan ook ernstig zijn nagegaan, is buiten den maatregel gebleven, omdat geenerlei concrete aanwijzing bestond voor het gevaarlijke van zijn optreden. Van deze 21 echter is komen vast te staan, hoofd voor hoofd, en op grond niet van eenig politiek inzicht, maar van persoonlijke gedragingen, dat de veiligheid des lands hun interneering gebiedt.

Dè regeering is overtuigd, dat deze daad van het militair gezag, die geheel in de lijn ligt van

de sinds het uitbreken van den oorlog constant door ons land gevolgde politiek, door de overwegende meerderheid van ons volk met onvergeelde instemming zal worden begroet.

